

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XLIX. Et audiuit rex Herodes (innotuerat enim nomen eius) dixitq[ue]: Ioannes qui baptizabat, resurrexit mortuis, & propter ea uirtutes agu[n]t in illo. Alij dicebant: Elias est. Alij uerò ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Ceterum cum illi civitati hæc tam dira Christus minetur, quæ Evangelij præcones nec recipit nec
 audit, poterit hinc, civitatum & rerum publicarum incolumitatem in eo versari, si lacum illud & salu
 riterum divine gratie nuncium gratis animis excipiant, & Christo ad se venienti hospitium præbeant.
 Securus enim quid legis sue studiosis Deus promittat, & quam feliciter regna sua ante Christi adven
 tum administrarint, quosquos illam amplexi, æternum exitum simul & rempublicam iuxta illius
 præscripta reformarunt. Quanta item Constantini gloria fuerit, qui ecclesie pacem reddidit, & Evan
 gelij regnum in sese recepit, potius est, quam ut multis exponi oporteat. Theodosium certe, qui pira
 rorum studio antecessores omnes superavit, non occultata modo Dei protectione defensam, sed aduer
 sas scilicet idololatricæ instauratores, Eugenium atq; Arbogastum ventis subito immisisit adiutum
 fuisse legimus. Quin ipsi experimur, quantum splendor, opum & glorie nostro seculo ijs accesserit, qui
 Evangelij doctrinam non falso corde receperunt. Nec est quod nobis crucem & persecutionem, in
 adversas Evangelij comites, impij obijciant. Has enim nostra meretur securitas & ingratiudo. In
 certum non abs re persecutionibus gloriamur, quæ nos Christo conformes reddunt, ad patientiam exer
 cent, fidem acunt & quibus æterna gloria præmiû in cælis paratû esse scimus. Sunt hæc probe obser
 vanda aduersus illos, qui per Evangelij prædicationem respublicas turbari clamant, et idem nobis quod
 olim Elie Achab, obijciant. Et horum memores qui in magistratu sunt, Evangelij doctrinam fidemq;
 in Christum constanter prouebant, nec sanctis illorum studijs Deus verax & omnipotens deest.
 Porro tempus est, ut videamus, quomodo commissi sibi munus Apostoli obierint. Egredi à Chri
 sto prædicant penitentiam. At qui regnum Dei prædicare iusti erant, Recte, nec id illos fecisse Mar
 cus negat, sed priorem illius prædicationis partem nominans, alteram quoq; comprehendit. Nec du
 bitum est, quin penitentiam ideò agendam esse docuerint, quia regnum Dei appropinquet. Nec enim
 hoc cum fructu doceri potest, nisi euerso prius satanae regno, id quod per penitentia doctrinam com
 modalime fieri potest. Doctrina verò miracula coniungere, quando demonia multa eiecerunt, &
 egrotas oleo unxerunt atque sanarunt. Videtur autem oleum gratie, quam prædicabant, æternum
 symbolum fuisse, quo illos Christus vti voluit, ut inde pareret, ipsos à vero Messia missos esse, quem
 Deus (vri David ait) oleo læticia unxit præ vniuersis confortibus eius. Et quantum ex Iacobi Epi
 stola conspici licet, vntionis illius in primitiua ecclesia vsus fuit, quam diu sanationis donum dura
 uit. Scribit enim, Infirmatur quis inter vos? Accersat seniores ecclesie, qui orent super eum, ungen
 tum oleo in nomine Domini, & obsecratio fidei saluum reddet laborantem, & eriget eum Domi
 nus. Quo loco Papistæ vntionem suam extremam stabiliri contendunt. Sed inepti nimis multi
 riam errant. Primum enim sacramentum faciunt, cuius institutio, nusquam in scripturis habetur. De
 inde perpetuum esse volunt, quod Apostoli certa quadam ratione ad tempus duntaxat vsurparunt.
 Præterea præposterè nimis iam morituris adhibent, quod Apostoli sanationis ergò adhibere sole
 bant: quapropter vntione sua occidere potius quam vitam conferre dici poterant. Ita verò suo in
 ditio sese prædit supersticio, qua nihil vel audacius vel ineptius in orbe habetur. Illis ergo omis
 sis, Apostolorum obedientiam potius & fidem obseruemus, cuius euident argumentum in præsentis pro
 ponitur. Poterant enim illos multa abstertere, quò minus Christo ipsos mittenti obedirent. Et for
 tasse dixissent alij: Cur soli nos mittimur? Cur bini tantum? Cur in loca diuersa? Cur hoc tempore,
 qui insidiarum & periculorum plena sunt omnia? At nihil horum oggannunt Apostoli, sed intellè
 ctum suam omnem fidei obedientia subiiciunt, & proinde Christo proprio & præsentè vruntur. Ho
 rum itaq; exemplum bodie imitentur, non ministri modo, verum etiam qui magistratu funguntur,
 nec ea ad humane rationis calculum reuocent, qua expresso Dei verbo sibi mandari audiunt. Idem
 primati quoq; & singulis obseruent, nec vllis periculis aut incommodis sese absterri patiuntur. Ita
 enim fiet, ut in nobis quoq; diuine virtutis indicia appareant, & huius vitæ officijs desuncti, in cælis
 viuemus cum Christo Iesu Domino nostro: cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in æter
 num. Amen.

Rerum publicarum salus undè oriatur.

Leuit. 26. Iste 1. etc.

Rom. 5. 8. Matth. 5.

1. Reg. 18.

11. Ut Apostoli munus suum obierint.

Oleo unxerunt Apostoli. Psal. 45. Iacobi 5.

Apostolorum obedientia & fides.

Et audiuit rex Herodes (innotuerat enim nomen eius) dixitq;: Ioannes qui baptizabat, resurrexit à mortuis, & propterea virtutes agunt

in illo. Alij dicebant: Elias est. Alij uero dicebant: Propheta est, uel tanquam unus ex prophetis. Cum audisset autem Herodes, ait: Cuius præcidi caput, Ioannes iste est, is surrexit à mortuis.

Argumentum & usus præsentis loci.

Exposuit nuper Diuus Marcus, ut Christus Iesus discipulos suos ad docendum emiserit, & quam felici successu munus sibi commissum administrarint. Vidimus illic, quantum sit illi erga nos studium, & quam prosperè omnia illis succedant, qui in Dei uocatione fideliter versantur. Sequitur modò præsens locus, quo uirgi de Christo & doctrina ipsius iudicia, commemorantur: quæ occasione deinceps indigna Ioannis Baptistæ mors describitur. Quorum consideratio minis præterit, quia in hoc mundo sperare debeant, & simul simplices ac rudes instituit, ne iniquis uicibus mundi iudicij offendantur.

Christi nomen passim innotescit.

Principiò autem Christi nomen eò usq; innotuisse scribit, ut illius fama ad regem Herodem peruenerit. Nec illud temerè ab Euangelistis annotatur. Ita enim omnem ignorantie præteritiam Iudæis auferunt, dum Christum tam doctrinam quam miracula sic innotuisse docent, ut nemini potius esse potuerit. Est uero hæc magna Dei bonitas, qui non modò saluatorem nobis dedit Christum, uerum etiam eundem omnibus manifestauit, ne quis præter culpam suam, ignorantia potius, quam in isto Dei iudicio perijisse uideri queat. Patet hoc euidenter, si salutis humane historiam ab ipsius origine repetas. Nam primis parenibus illum promisit, & qualis futurus esset docuit, quando de his mine uulueris uaticinatus est, quod serpentis caput sit conculcaturum. Mos uero promissum hanc patribus multum ac sæpe repetitam inculcauit, & Abrahami genus monstrauit, & qui præter ille expectari debeat. Rursum uniuersa ipsius mysteria legalibus typis per Moysen illustrata. Hunc secuti prophetae, de illius regno adeò perspicue locuti sunt, ut non tam futura prædicere, quam rem gestam narrare uideantur. Vbi uero aduenit plenitudo temporis, & promissus ille saluator muliere homo factus est, non diutius latere, sed uix dum natus omnis loci & ordinis hominibus enunciarum uoluit, sicuti in natiuitatis ipsius historia est uideri. Nunc uero adultus, non ipse uel doctrina & miraculis sese conspicuum reddit, uerum etiam discipulo emittit, quorum ministerium nunc sui famam eò usq; propagat, ut ad Herodem usque hominem incestum & à regno Dei alienissimum, perueniat. Omitto hic, quæ postea contigerunt, quando Euangelij doctrina ad extremam orbis fines diulgata est. Nostrum est, eam Dei fidem & industriam obseruare, quam non modo die mundo ingratis filij sui cognitionem reuelat, ut nesciam, si ab Apostolorum temporibus, quam maior & lucidior Euangelij lux fulserit. Agnoscamus itaq; hanc illius bonitatem, & ipsi memores eandem gratis animis amplectamur, ne aliquando omni sublato ignorantia præterita, uerendo Dei iudicio multemur, quod Iudæis Christus apud Ioannem minatur. Ioan. 15.

Christus Herodi serius innotuit.

At minimè negligendum est, quod cum Christi doctrina iam dudum Iudæam & Galilæam uassisset, uix serò tandem Herodi innotuerit, ad quem illius cognitio cum primis pertinet, ut non suæ quàm communi saluti prospicere posset. Causam eius rei non aliam uideri possumus, quam quòd homo impurus religionis & fidei doctrinam minimè curabat, nec à suis reprobis sui similibus uel admonebatur. Est hæc serè regū & principū huius seculi fors. Debat illis comendatissima Christianitatis causa, cum illos Deus ecclesie suæ nutritos constituerit, nec ulli feliciter regnent, nisi qui Dei filium exoseculantur, & regna sua illi subijciunt. Sed quia & ipsi serè ad libidinem præuicium uicium amant, & suorum consilia admittunt, qui illos à grauioribus curis auocant, quò facilius ipsi in uicium dominentur: facile eò deueniunt principes, ut religionis curam nihil ad se pertinerè patiant, nisi quando illa quæstui aut libidini ipsorum seruitura uideatur: & qui illos circumstant aulici, diuitem quidem suggerunt, quæ ad inanem fastum & libidinem faciunt, curant autem sedulo, ne equi detractione aut uirtute uerba faciens, illos ad meliorem frugem perducant. Sic olim Pharaonis præmam aulici prædicant, & ut hanc ad se per duci curet, auctores sunt: at qui eadem Abrahami præmam commendat, nullus inuenitur. Nec dubium est, non desuisse Herodi libidinis & luxus inuigilantibus, sunt autem qui illi salutarem Christi cognitionem tradant. Sunt hæc nobis obseruanda, ut innoxios defendamur, si quando reges & principes à Christi doctrina abhorreere uiderimus: qui potius illorum exemplis edocti, quantum impedimenti afferat otium & luxus studium, his calcant, Dei ueritate præcedunt.

Isaie 49. Psalm. 2.

Genes. 12.

precibus assidue vacemus, ut Christum vere amplexi, in illo sancte & feliciter vivamus; & iuxta Pauli preceptum pro regibus & omnibus ijs, qui in eminentia constituti sunt, preces fundamus assidue, ut illos Deus filij sui cognitione illuminare dignetur, & ipsorum studia ad reipublice salutem dirigat.

Sed audiamus Herodis de Christo iudicium. Lucas illum bestiauisse scribit, cum aliquos suorum misisset, qui Ioannem (quem paulo ante decollari curaverat) resurrexisse dicebant. Nec enim minori libertate Christus docebat & arguebat, quam Ioannes antea fecerat. At ubi ab eodem miracula edidit, ut illos Deus filij sui cognitione illuminare dignetur, & ipsorum studia ad reipublice salutem dirigat.

1. Tim. 2.
Herodis de
Christo iudicium
Luc. 9.

Sed audiamus Herodis de Christo iudicium. Lucas illum bestiauisse scribit, cum aliquos suorum misisset, qui Ioannem (quem paulo ante decollari curaverat) resurrexisse dicebant. Nec enim minori libertate Christus docebat & arguebat, quam Ioannes antea fecerat. At ubi ab eodem miracula edidit, ut illos Deus filij sui cognitione illuminare dignetur, & ipsorum studia ad reipublice salutem dirigat.

Tyrannorum co-
natus adversos
Christi irriti.
2. Tim. 2.

Admonet exemplum hoc, impios tyrannos, dum Dei verbum persequuntur, nunquam illud assequi posse, quod maxime confectum voluit: nimirum ut quieti et securi sue libidini indulgeant. Et cum ministros verbi vinculis stringant, Dei tamen verbum vinciri non potest, & Deus vel libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient. Sic olim Elias, qui ad tempus laeuerat, animosior reddit, vel novos submittit, qui simili, aut etiam maiori libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient. Sic olim Elias, qui ad tempus laeuerat, animosior reddit, vel novos submittit, qui simili, aut etiam maiori libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient.

1. Reg. 18. et 22.
2. Reg. 2. 3. & 6.

Admonet exemplum hoc, impios tyrannos, dum Dei verbum persequuntur, nunquam illud assequi posse, quod maxime confectum voluit: nimirum ut quieti et securi sue libidini indulgeant. Et cum ministros verbi vinculis stringant, Dei tamen verbum vinciri non potest, & Deus vel libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient. Sic olim Elias, qui ad tempus laeuerat, animosior reddit, vel novos submittit, qui simili, aut etiam maiori libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient.

1047. 3.

Principum aucto-
ritas in fidei
causa non cedere
resequenda.

Admonet exemplum hoc, impios tyrannos, dum Dei verbum persequuntur, nunquam illud assequi posse, quod maxime confectum voluit: nimirum ut quieti et securi sue libidini indulgeant. Et cum ministros verbi vinculis stringant, Dei tamen verbum vinciri non potest, & Deus vel libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient. Sic olim Elias, qui ad tempus laeuerat, animosior reddit, vel novos submittit, qui simili, aut etiam maiori libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient.

Herodes exem-
plum animi ma-
le sibi conscij.

Admonet exemplum hoc, impios tyrannos, dum Dei verbum persequuntur, nunquam illud assequi posse, quod maxime confectum voluit: nimirum ut quieti et securi sue libidini indulgeant. Et cum ministros verbi vinculis stringant, Dei tamen verbum vinciri non potest, & Deus vel libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient. Sic olim Elias, qui ad tempus laeuerat, animosior reddit, vel novos submittit, qui simili, aut etiam maiori libertate peccata arguant, & poenitere nescijs penas imminentes denuntient.

1. Genes. 4.
1. Sam. 31.
Matth. 27.

charitati & beneficentia, ut veris nobis consilij non mundi modo calumnias & minas, verum
satanae tentationes superare possimus.

Vulgi de Christi
iudicia.
Malach. 4.

At priusquam dicendi finem faciamus, aliorum quoque de Christo iudicia videre oportet. *Quia enim qui Eliam esse putent, nimirum falsa oraculi veteris interpretatione decepti, quo Malachiam Eliam ante magnum illum & terribilem diem Domini venturum prae-dixit. Quod enim de vero dum ad penitentiam exhortatur sint: illi ad Eliam Thesbitis personam restringebant, quae in aethi- zeras rediturus esset. Alij alium quendam prophetarum reuixisse, aut saltem eorum similem esse
biturant. Vbi mirum videri potest, quod cum in diuersas sententias scindantur, nullus tamen pro Christo agnoscat, qui reuera erat, licet & temporis illius condicio, et quocumque ille faceret ad quod restarentur, quis nam censeretur debere. Promiserat enim redemptorem Deum, quibus humani generis afflictissimis consuleret. Tempus illius Iacob Patriarcha & Daniel certissimis nominibus indicat, sicuti supra vidimus. Exstabant etiam infinita alia oracula, quibus pulchre conueniebant omnia, quae a Christo agebantur. At tamen quidvis potius, quam quod verum erat, de illo sentiant. Et quia promissum redemptorem non agnoscent, in quo omnis salutis fiducia collocari debeat, non praedictum quod illum in prophetarum ordine recenserent. Talem enim agnoscere oportet, qualis reuera est, non qualem ipsi nobis illum fingimus. Vides ergo quam nihil tribui debeat hominum iudicij, sed quae ad regnum Dei faciunt. Caeca enim est in illis mysterijs carnis nostrae ratio, nec inquam potest attingere, nisi Dei verbo & spiritu dirigatur.*

Gen. 49.
Dan. 2. 9.

Vulgi ignorantia de Christo.
& peritacta.
Marc. 12.

Interim simul obseruabis, quod licet honorifice de Christo sentiant, & prophetam aliquem esse fateantur, eadem tamen non credunt, nec illius doctrinam obediunt. Simile quid de seipsum quando de censu Caesaris reddendo illum interrogant, &c. *Est hoc proprium impij, quod est in Deum in Dei ministris excusantia dona agnoscent, nec praecleara virtutis ipsorum testimonia agere possunt, eosdem tamen contemere & odisse non desinunt, quam diu illos praui ipsorum studij obsequium vident. In quorum numero censeretur, qui hodie Diuos in ore habent, et illorum cultum gloriantur, interim verò illorum fidem atque doctrinam hereticos accusant, & excusantiam volunt. Sed non defendunt haec, quando ita solet mundus, qui Veritatis spiritum capere non potest, sed in tyrannico verbo inuenti, Christum Iesum amplectamur, qualis in eo nobis proponitur: cui debetur veritas honor, gloria & potestas in aeternum. Amen.*

Ioan. 14.

H O M I L I A L .

Nam ipse Herodes missis satellitibus prehenderat Ioannem, & uinxerat eum in carcere, propter Herodiam uxorem Philippi fratris sui: quia duxerat eam uxorem. Dicebat enim Ioannes Herodi: Non licet tibi habere uxorem fratris tui. Herodias autem insidiabatur ei, cupiens eum occidere, nec poterat. Herodes enim metuebat Ioannem, sciens eum esse uirum iustum & sanctum, & obseruabat eum, auditusque eo multa faciebat, & cum uoluptate eum audiebat.

Argumentum
& usus praesentis loci.

Postquam Diuus Marcus exposuit, ut Christus discipulos ad docendum miserit, & quam pro- spero eisdem cefferit eius muneris administratio, mox subiicit absurda & iniqua tum vulgi opinio magnatum de Christo & doctrina ipsius iudicia. Facit hoc ea ratione spiritus sanctus, ut manifestum simul & reliqui fideles, exemplis huiusce admoneri, non offendantur, si quando mundum de Veritate doctrina minus dextere iudicare uideant, quin potius aduersus ista sese preparent, sicuti Christus ubi pluribus docet. At quia simul Ioannes Baptistae mentem facta est, quem Herodes a meritis resurrexisset putat, ea occasione mortis ipsius historiam Marcus subiicit, quae Evangelij ministris plenus edocet, quid sibi ipsi de mundo hoc polluantur, quando primum noui testamenti praesentem tam indignis modis tractatum uident.

Matth. 10.
Luc. 12. 14.

Ceteris